ПРОБЛЕМИ ВІДТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ФОНДІВ В УКРАЇНІ

Сліпак І., Майстро Р.Г.
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків

Відтворення основних фондів підприємств є одним з ключових питань подальшого економічного розвитку України. Це пов'язано з тим, що стан основних засобів на вітчизняних підприємствах різних форм власності на сьогодні є вкрай незадовільним, оновлення матеріально-технічної бази виробництва здійснюється повільними темпами, впровадження нових технологій для багатьох підприємств є досить проблематичним.

Відтворення основних засобів – це процес безперервного їх поновлення у зв'язку з фізичним зносом або так званим «моральним» старінням, спричиненим науково-технічним прогресом, до настання повного фізичного спрацювання. В економічній літературі розрізняють просте, розширене та звужене відтворення. Просте відтворення основних засобів здійснюється в тому самому обсязі, коли відбувається заміна окремих зношених частин основних засобів або заміна старого устаткування на аналогічне.

Розширене відтворення передбачає кількісне та якісне збільшення діючих основних засобів або придбання нових основних засобів, які забезпечують вищий рівень продуктивності устаткування.

Звужене відтворення – це такий вид відтворення, коли кількість і вартість основних фондів підприємства поступово зменшується.

Очевидно, що в ринкових умовах господарювання ефективним є ведення розширеного способу відтворення основних фондів підприємства, що визначається передусім конкуренцією товаровиробників. Саме конкуренція спонукає підприємства здійснювати прискорене списання основних виробничих засобів з метою вкладання коштів у придбання більш прогресивного устаткування, впровадження нових технологій та іншого поліпшення основних виробничих засобів. Розрізняти дві форми оновлення основних фондів – екстенсивну та інтенсивну.

Забезпечення певних темпів розвитку і підвищення ефективності виробництва можливе за умови інтенсифікації відтворення та підвищення ефективності використання діючих основних фондів підприємств. Ці процеси сприяють постійному підтримуванню належного технічного рівня кожного підприємства, дають змогу збільшувати обсяг виробництва продукції, знижувати собівартість виробів за рахунок скорочення питомої амортизації й витрат на обслуговування виробництва і його управління, підвищувати фондовіддачу та прибутковість.

Література:

1. Економіка підприємства: Підручник / За заг.ред. С.Ф. Покропивного. – Вид. 2-ге, перероб.та доп. – К.: КНЕУ, 2005. – 528с.

2. Дідченко О.І. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів. / О.І. Дідченко, Т.С. Анатольєва [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ep.zgia@gmail.com

3. Майстро Р.Г. Ефективність використання основних фондів на підприємстві./ Р.Г. Майстро, А.Д Рожнова. Вісник НТУ «ХПІ». Харків: НТУ»ХПІ», 2014. – № 33 (1076)